

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ОСВІТА У ХХІ СТОЛІТТІ: ШЛЯХИ РОЗВИТКУ

Випуск 4

*Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції
“Ціннісні пріоритети освіти у ХХІ столітті:
Європейський вектор розвитку”,
м. Київ, МАУП, 23 травня 2012 р.*

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2013

Редакційна колегія:

Подолька А. М., д-р юрид. наук — головний редактор

Головатий М. Ф., д-р політ. наук, проф. — заступник головного редактора

Чернуха Н. М., д-р пед. наук, проф. — заступник головного редактора

Ігнатченко А. А., канд. техн. наук — відповідальний редактор

Видання здійснене в рамках проекту “Наукові праці МАУП”

Освіта у ХХІ столітті: шляхи розвитку / МАУП. — К.: ДП “Видав-
О-72 **ничий дім “Персонал”, 2010 —**

Вип. 4 : Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції “Ціннісні пріоритети освіти у ХХІ столітті: Європейський вектор розвитку”, м. Київ, МАУП, 23 трав. 2012 р. / редкол. : А. М. Подолька (голов. ред.), М. Ф. Головатий (заст. голов. ред.), Н. М. Чернуха (заст. голов. ред.), А. А. Ігнатченко (відп. ред.). — 2013. — 162 с. : іл. — Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику подано статті учасників Міжнародної науково-практичної конференції “Ціннісні пріоритети освіти у ХХІ ст.: Європейський вектор розвитку”, присвяченої найважливішій проблемі сьогодення — розвитку освіти в Україні. Статті охоплюють широкий діапазон наукових досліджень українських учених.

Для науковців, освітян, державних службовців, політиків, викладачів і студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком української освіти.

ББК 74.04(4УКР)я43

ЗМІСТ

М. Ф. Головатий

*Цивілізаційні та національні
вектори освітнього простору
України у сучасну добу*5

О. В. Баєва

*Психофізіологічне обґрунтування
використання інтерактивних
технологій у навчальному процесі
вищих навчальних закладів* 11

К. В. Корсак

*Проблеми ноотехнологій
у сучасному освітньому просторі:
концептуальні засади* 17

Н. М. Чернуха

*Інтеграційна складова
трансформаційних процесів
у освіті* 24

Г. О. Кільова

*Проблеми якості української
освіти в контексті
Болонського процесу* 29

А. Г. Андрущук

*Якість освіти:
психолінгвістичний аспект* 35

Є. А. Антонович

С. В. Прищенко

*Стратегія розвитку
інтегрованої навчальної
дисципліни “Дизайн реклами”
в умовах модернізації освіти
в Україні* 39

І. С. Бахов

*Інтеграційні процеси у сучасному
полікультурному освітньому
просторі* 46

В. А. Гапоненко

*Активні методи навчання
як пріоритет сучасної
гуманітарної освіти* 52

Н. І. Головко

*Щодо активізації пізнавальної
діяльності студентів
у вищій школі* 56

І. В. Журжа

*Освітня діяльність ЮНЕСКО
в Україні* 58

С. П. Касьянова

*Змінний характер цінностей
системи освіти постіндустріального
суспільства* 63

Є. І. Качмарський

*Вивчення проблем місцевого
самоврядування в Україні як
складова загальної професійної
підготовки у вищій школі* 67

В. М. Колпаков

*Підготовка топ-менеджерів
(стратегів) як проблема управління
в Україні* 70

І. М. Найдьонов

*Ефективний навчальний діяль-
ності — ефективне управління* 77

Т. І. Науменко

*Розвиток дитини дошкільного віку
в сучасному інформаційному
просторі* 86

С. Ф. Радзімовська

*Європейська інтеграція
і сучасна освіта* 90

Н. М. Терещенко

*Навчання іноземних студентів:
національний та міжнародний
вимір* 92

І. О. Шестопалова

*Індивідуалізація навчання
як один із пріоритетів
європейського освітнього
простору* 97

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ І СУЧАСНА ОСВІТА

Освіта у XXI столітті: шляхи розвитку, вип. 4, 2013, 90–91

Європейський Союз у своєму нинішньому вигляді можна вважати результатом тривалого процесу, який і в минулому, і сьогодні позначений ростом, кризами та реформами. Розвиток європейської інтеграції супроводжувався чималою кількістю різноманітних політичних концепцій і моделей. При цьому ніколи не існувало погодженого між країнами-членами чітко визначеного підсумкового стану європейської інтеграції або обов'язкового для всіх візрця майбутнього ЄС.

Навіть якщо, на перший погляд, складається враження, що європейська інтеграція схожа на вулицю з одnobічним рухом (з єдиним напрямком: утвердженням наднаціонального підходу), насправді вона не є процесом, що розгортається за шаблоном, із попередньо визначеним напрямом руху до мети. Її характер визначається конструктивною поліваріантністю, яка, з одного боку, викликає чимало суперечок у самому ЄС, з іншого ж боку, сприяє пошуку прагматичних та динамічних рішень, що надають нових імпульсів процесу інтеграції. Поліваріантність зумовлюється, насамперед, неоднозначністю інтересів країн-членів Європейського Союзу.

У зв'язку із поетапним розширенням Європейського Союзу до 25 країн-членів, попри всі інтеграційні намагання, об'єктивно виросло розмаїття інтересів. Воно сприяє конструктивній поліваріантності та динамічності європейської інтеграції, однак може стати й серйозною перешкодою на її шляху.

У зв'язку з європейською адаптацією в Україні надто багато парадоксів. Один із них — майже все молоде покоління з вищою освітою, країна переходить на Болонську систему навчання, а ніяк не може досягнути рівня життя європейського. Вартість навчання у багатьох вузах країни майже європейська. Але після закінчення вузу, на жаль, не всі студенти мають можливість одразу влаштуватися на роботу за спеціальністю. Як не прикро, вузи країни не мають відповідних підрозділів щодо працевлаштування їхніх випускників.

Виникають питання й щодо мобільності студентів і викладачів у європейському просторі. Ця мобільність серед українців і сьогодні добре поширена, хоча й одnobічна. Десятки тисяч наших дітей і молоді навчаються за кордоном. Вітчизняні вчені, а це теж тисячі, успішно працюють в інших країнах. А до нас

чомусь мало потрапляє і вчених, і студентів із європейських країн. Мабуть тому, що ми ще не можемо створити належних умов для наукової роботи і навчання. Проте є проблема збереження та повернення до України власного інтелектуального потенціалу, наших учених. Ми продовжуємо втрачати свої інтелектуальні ресурси і готувати кадри для розвинених країн.

Не дивлячись на об'єктивну необхідність інтеграції країни у міжнародний освітній простір, слід враховувати реальні можливості окремих навчальних закладів у цьому напрямі. Невелика група провідних, найбільш передових ВНЗ уже сьогодні бере активну участь у Болонському процесі, оскільки давно і реально "підключені" до різносторонніх відносин з європейськими колегами. Більшість навчальних закладів прагнуть до подібної участі, використовуючи напрацювання тих, хто найбільш просунувся на цьому шляху, придивляються до зарубіжного досвіду, переймають його, розвиваючи необхідний для повноцінних відносин з європейськими навчальними закладами потенціал.

Однією з найважливіших сфер розвитку євроінтеграції є сфера вищої освіти, де вона набула форм Болонського процесу. На сьогодні 46 європейських країн, включно з Україною, є його учасниками. Крім того, значна кількість міжнародних організацій підтримують ідеї процесу та сприяють його реалізації.

Болонський процес (БП) — це процес європейських реформ, що спрямований на створення спільної Зони європейської вищої освіти.

Зазначений процес офіційно розпочався у 1999 р. з підписання Болонської декларації. Передумовою її створення стало підписання Великої Хартії європейських університетів (Magna Charta Universitatum).

Згідно з цілями БП, освітні системи країн-учасниць Болонського процесу повинні бути змінені, щоб сприяти:

- полегшеному переїзду громадян із метою подальшого навчання чи працевлаштування у зоні європейської вищої освіти;
- зростанню привабливості європейської вищої освіти;
- розширенню Європи та забезпеченню її подальшого розвитку як стабільного, мирного, толерантного суспільства.

Слід зазначити, що БП не передбачає створення повністю ідентичних систем освіти у різних країнах, він призначений лише для зміцнення взаємозв'язків та покращання взаєморозуміння між різними освітніми системами.